

2247-A ULUSAL LİDER ARAŞTIRMACILAR PROGRAMI

İletişim

Tunus Caddesi No:80
06100 Kavaklıdere Ankara

444 66 90

bideb2247a@tubitak.gov.tr

İçindekiler

1. ÇAĞRININ AMACI.....	3
2. DESTEK KAPSAMI, MİKTARI VE SÜRESİ.....	3
3. ÇAĞRI TAKVİMİ.....	4
4. BAŞVURU KOŞULLARI, BELGELERİ VE YÖNTEMİ	5
5. DEĞERLENDİRME	8
6. İZLEME VE SONUÇLANDIRMA	12
7. FIRSATLAR VE İMKANLAR.....	15
8. YÜKÜMLÜLÜKLER.....	15
9. DİĞER HÜKÜMLER VE İLGİLİ MEVZUAT.....	17
10. TANIMLAR VE KISALTMALAR	18

1. ÇAĞRININ AMACI

2247-A Ulusal Lider Araştırmacılar Programı'nın amacı, ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlarda çığır açıcı nitelikte gelişmeler sağlayabilecek ve önemli keşif veya buluş potansiyeline sahip projeleri yürütecek yurt içindeki bilim insanlarını desteklemektir.

Bu programa sunulacak projelerde ve başvuru sahibinde aranan en önemli kriter bilimsel mükemmeliyettir.

Bu çağrı duyurusu, programa başvuran ve/veya bu program kapsamında desteklenen araştırmacılar ile ilgili işlem ve yükümlülükleri kapsar. TÜBİTAK işbu çağrı duyurusu üzerinde değişiklik yapma hakkını her zaman saklı tutar.

2. DESTEK KAPSAMI, MİKTARI VE SÜRESİ

2.1. Destek Kapsamı

- Program kapsamında yapılacak çalışmalar, ülkemiz açısından yüksek katma değerli ve bilimin sınırında, çığır açıcı nitelikte gelişmeler sağlamaya yönelik hedefler içermeli, en son teknolojinin ötesine geçmeli ve bu amaç için yenilikçi teknolojiler, yaklaşımlar ve kavramlardan yararlanmalıdır.
- 12. Kalkınma Planı ve 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi'nde yer verilen kritik teknoloji alanları ile öncelikli Ar-Ge ve Yenilik konularında yapılacak başvurular özellikle teşvik edilmektedir.
- Çalışmaların, araştırma alanlarındaki uygun paydaşlarla ortaklıklar içermesi teşvik edilmektedir.
- Çalışma konularının bilim ve uygulama alanları arasında ortak amaçta kesişen hedefleri dikkate alması ve/veya translasyonel araştırmalar içermesi önemli olup, teşvik edilmektedir.
- Desteğe hak kazanan araştırmacılar çalışmalarını yurt içinde yürüteceklerdir.
- Verilecek burs desteği ile en az 2 nitelikli araştırmacı yetiştirilmesi gerekmektedir.

2.2. Destek Miktarı ve Süresi

2.2.1. Bu program kapsamında aşağıdaki kalemlerde hibe desteği verilir:

- Araştırma desteği,
- Proje yürütücüsüne verilecek Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ),
- Burs desteği (en az 2'si doktora öğrencisi olmak üzere en fazla 5 bursiyer (doktora öğrencisi veya doktora sonrası araştırmacı)),
- Projenin yürütüldüğü kurum/kuruluşa kurum hissesi.

2.2.2. Program kapsamında tanımlanan destek kalemlerine yönelik destek miktarları programın internet sayfasında yer almaktadır.

2.2.3. Destek süresi 36 aydır.

2.2.4. Projenin yürütüleceği kurum/kuruluşun başvuru tarihinde;

- KOBİ ölçeğinde firma olması durumunda program kapsamında verilecek araştırma desteğinin %25'i projenin yürütüleceği kurum/kuruluş tarafından,
- Büyük ölçekli firma olması durumunda program kapsamında verilecek araştırma desteğinin %40'ı projenin yürütüleceği kurum/kuruluş tarafından,
- Vakıf Üniversitesi olması durumunda program kapsamında verilecek araştırma desteğinin %25'i projenin yürütüleceği kurum/kuruluş tarafından,
- Kamu Kurumu veya Devlet Üniversitesi olması durumunda program kapsamında verilecek desteğin %100'ü TÜBİTAK tarafından karşılanır.

2.2.5. Proje yürütücüsünün araştırmasını destek süresi içerisinde bitirmesi esastır. Proje süresi, toplam sürenin en fazla yüzde yirmi beşine kadar uzatılabilir. Proje yürütücüsünün, bu yöndeki gerekçeli başvurusu, ilgili Grup Yürütme Kurulu'nun uygun bulması halinde Başkanlık onayı ile karara bağlanır. Bu sürenin aşıldığı durumlar Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

2.2.6. Proje süresinin ek süre ile uzatılması halinde, bu süre için ayrıca ek burs ödeneği verilmez.

2.2.7. Araştırma desteği bütçesi için ek ödenek verilmez. Program bütçesinin TÜBİTAK tarafından değiştirilmesi durumunda, mücbir gerekçe ile yapılan ek ödenek talepleri Grup Yürütme Kurulu'nda görüşülerek karara bağlanır.

2.2.8. Proje sözleşmesinde belirtilen bitiş tarihinden sonra ek süre ve ek ödenek talebi yapılamaz.

2.2.9. Toplam destek tutarı, araştırmanın yürütüleceği kurum/kuruluşun açacağı proje özel hesabına transfer edilir.

3. ÇAĞRI TAKVİMİ

Başvuru açılış ve kapanış tarihleri programın internet sayfasında ilan edilmektedir.

4. BAŞVURU KOŞULLARI, BELGELERİ VE YÖNTEMİ

4.1. Başvuru Koşulları

4.1.1. Programa başvuracak araştırmacının başvuruların ilk günü itibarıyla yurt içinde çalışıyor olması gerekmektedir.

4.1.2. Başvuracak araştırmacının başvuruların ilk günü itibarıyla aşağıdaki çalışma deneyimlerinin herhangi birini sağlaması gerekmektedir (Araştırmacının birden fazla ihtisas alanı varsa, çalışma deneyimi süresi, ilk tamamlanan ihtisas alanı mezuniyetinden itibaren dikkate alınacaktır).

- Alınan doktora derecesi üzerinden 7 yıl geçmiş olması, bir üniversite veya eğitim araştırma hastanesinde öğretim üyesi olarak çalışıyor olması ve en az 4 yıl süre ile araştırma deneyimine sahip olması
- Alınan doktora derecesi üzerinden 7 yıl geçmiş olması, kamu araştırma enstitüsü veya 6550 sayılı Kanun kapsamında yeterlik almış araştırma altyapısında çalışan ekip lideri veya bağımsız akademik araştırmalar¹ yürüten araştırmacıların en az 4 yıl süre ile araştırma deneyimine sahip olması
- Özel sektörden başvuran araştırmacıların lisans sonrası, en az 3 yılı özel sektör bünyesinde çalışmak şartıyla, 6 yıl tam zamanlı araştırma deneyimine sahip olması (Tamamlanmış tezli yüksek lisans eğitimi süresinin en fazla 1 yılı ya da tamamlanmış doktora eğitimi süresinin en fazla 3 yılı bu kapsamda değerlendirilir).

4.1.3. Başvuracak araştırmacının çağrının kapanış tarihi itibarıyla TÜBİTAK Ar-Ge ve Yenilik Programı kapsamındaki aşağıdaki proje türlerinden en az birini yürütücü olarak tamamlamış olması gerekmektedir:

TÜBİTAK 1001, 1003, 1004, 1005, 1007, 3501, COST Projesi, Uluslararası İkili İşbirliği Programları (1071 dâhil), 1505, 2232, 2236, 2247-B, kodlu Ar-Ge ve Yenilik Destek Programları.

4.1.4. Yukarıdaki ön şartlar için başvuru sahibinin başvuru esnasındaki beyanı dikkate alınacak olup, gerektiğinde ek belge talep edilebilir. Özgeçmiş bölümünün dikkatle ve açıklayıcı biçimde doldurulması gerekmektedir. Aykırı beyanın tespiti halinde başvurular değerlendirmeye alınmadan iade edilir ve/veya ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

¹ Doktora yapılan alan ile ilgili belgelendirilebilir nitelikte bireysel çalışma/araştırma dönemleri, kişinin araştırmacı/doktora sonrası araştırmacı olarak kendi çalışmalarını yürüttüğü dönemler, vb.

4.1.5. Ayrıca başvuracak araştırmacının aşağıdaki a, b, c bentlerinden en az birini sağlaması gerekmektedir:

- a. Tablo 1’de yer alan kriterler kapsamında;
 - Fen, mühendislik veya sağlık bilimleri alanında en az **30 puan**,
 - Sosyal ve Beşeri Bilimler alanında en az **20 puan** almış olmalıdır.
- b. Yürütücünün tamamlanmış² Avrupa Araştırma Konseyi (European Research Council-ERC) projesi olması veya Ufuk 2020/Ufuk Avrupa kapsamında tamamlanmış² Araştırma ve Yenilik Aksiyonları (Research and Innovation Actions-RIA) ile Yenilik Aksiyonları (Innovation Actions-IA) projelerinde koordinatör olarak yer almış olması³
- c. TÜBİTAK Bilim Ödülü, TÜBİTAK Özel Ödülü veya TÜBA Akademi Ödülü almış olması³

Tablo 1. Puan Tablosu*

Kriter Adı	Fen, mühendislik veya sağlık bilimleri için	Sosyal ve beşeri bilimler için
WoS veya Scopus kapsamındaki en fazla atıf alan %25’lik dilimde/Q1’de bulunan dergilerde yayımlanmış makale	3	3
WoS veya Scopus kapsamındaki en fazla atıf alan %50’lik dilimde/Q2’de bulunan dergilerde yayımlanmış makale	2,4	2,4
WoS veya Scopus kapsamındaki en fazla atıf alan %75’lik dilimde/Q3’de bulunan dergilerde yayımlanmış makale		1,5
WoS BKCI (Book Citation Index) veya Scopus veritabanında indekslenen kitap		2,4
WoS BKCI (Book Citation Index) veya Scopus veritabanında indekslenen kitapta bölüm (En fazla 4 puan)		1

* Başvuru yapılan yıl ile önceki beş takvim yılında elde edilen çıktılar esas alınır.

² Projeleri 2026 yılı sonuna kadar tamamlanacak araştırmacılar da programa başvurabileceklerdir.

³ Bu koşulu sağlayan araştırmacılar için çağrı metnindeki 4.1.3. şartı aranmaz.

- 4.1.6.** Bu programa aynı anda birden fazla proje önerisi ile başvuru yapılamaz.
- 4.1.7.** 2232-A Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı ve 2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar Programı kapsamında halihazırda desteklenmekte olan (projesi yürürlükte olan) araştırmacılar bu programa başvuru yapamaz.
- 4.1.8.** Daha önce bu programdan yararlanmış olan araştırmacıların tekrar bu programdan faydalanabilmesi için bir Avrupa Araştırma Konseyi (European Research Council-ERC) projesini Türkiye’de yürüterek başarı ile tamamlaması beklenmektedir.

4.2. Başvuru Belgeleri

Bu programın başvuru süreci iki aşamalıdır. Başvuru öncesinde Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS) kaydı mutlaka güncellenmelidir.

4.2.1. Birinci Aşama için İstenen Belgeler:

- Birinci Aşama Başvuru Formu (Planlanan çalışmanın tanımı, niyet mektubu, başvuru sahibinin akademik kariyeri ve öncü olduğu çalışmalar, özgeçmiş ve ilgili ekler bölümlerini içermelidir.)

Birinci aşama başvurularında başvuru sahiplerinden detaylı bir niyet mektubu hazırlamaları istenmektedir. Niyet mektubu, bu programın amaç ve kapsamına uygun bir araştırma konusu doğrultusunda, planlanan çalışmanın;

- Ülkenin stratejik hedeflerine uyumluluğunu,
- Araştırma ekosistemine kazandırması beklenen yüksek katma değeri,
- Kullanacağı yenilikçi bilimsel ve teknolojik yaklaşımları,
- Yapılacak interdisipliner ve/veya multidisipliner çalışmaların önemli getirilerini,
- Paydaşlarla kurulacak değerli ortaklıklar gibi önemli hedefleri,
- Kamu, üniversite, özel sektör ve sanayi arasındaki koordinasyon ve işbirliğini geliştirecek uygulamaları

içercek şekilde hazırlanmalıdır.

4.2.2. İkinci Aşama için İstenen Belgeler:

- Araştırma Önerisi Formu

Başvurunun ikinci aşaması, kapsamlı bir proje önerisinin sunulmasından oluşmaktadır.

- 4.2.2.1. İkinci aşamada başvuru ekranlarında ilk aşama bilgileri mevcut halde olacaktır.
- 4.2.2.2. Birinci aşamada niyet mektubunda kısaca kapsamı açıklanan çalışmanın, ikinci aşamada geliştirilerek projeye dönüştürülmesi gerekmektedir. Niyet mektubunda belirtilen ifadelerle ikinci aşamada sunulan bilgilerin çelişmemesine dikkat edilmelidir.
- 4.2.2.3. Adaylar proje önerilerini hazırlarken; proje fikrinin değiştirilmesi, kapsam daraltma gibi birinci aşama değerlendirmesini etkileyecek farklılıklar ile büyük yapısal değişiklikler yapmamalıdır.
- 4.2.2.4. Birinci aşamada verilen bilgilerden farklı ve büyük değişiklikler içerdiği tespit edilen başvurular değerlendirmeye alınmadan iade edilecektir.
- 4.2.2.5. Birinci aşamada sunulan çalışma/proje başlığı değiştirilemez.
- 4.2.2.6. Başvuru sahiplerinin, son başvuru tarihinde sistemde yaşanabilecek yoğunluk veya olası teknik problemleri dikkate alarak erkenden başvurularını tamamlamaları önemle tavsiye edilir.

4.3. Başvuru Yöntemi

- 4.3.1. Birinci aşama başvuruları ve ikinci aşama başvuruları, çağrı duyurusunda ilan edilen tarihler içerisinde tybs.tubitak.gov.tr adresi üzerinden çevrimiçi olarak yapılmalıdır.
- 4.3.2. Başvuru sistemine yüklenecek birinci ve ikinci aşama başvuru belgelerinin Türkçe olması gerekmektedir. Ancak, başvuru sahipleri, gerekçelerini açıklayarak zorunlu olduğunu belirttikleri durumlarda istenen belgeleri İngilizce olarak sunabilirler.
- 4.3.3. Her iki aşama için de adayların sisteme girdikleri bilgilerin doğru olduğunu ve program yükümlülüklerine uyacaklarını taahhüt etmeleri gerekmektedir. Başvurusunu onaylayan adaylar bunu taahhüt etmiş sayılırlar. Aykırı beyanın tespiti halinde başvurular değerlendirmeye alınmadan iade edilir ve/veya ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.
- 4.3.4. Başvuru aşamasında herhangi bir belgenin BİDEB'e ulaştırılması gerekmez.
- 4.3.5. Başvuru geri çekme işlemi her aşamada yapılabilir. Geri çekme işlemi için başvuru yılı ve dönemini belirten ıslak imzalı bir dilekçenin TÜBİTAK BİDEB adresine gönderilmesi gerekmektedir. Dilekçenin TÜBİTAK BİDEB'e ulaşmasını takiben güncelleme işlemi yapılır.

5. DEĞERLENDİRME

Başvurular üç aşamada değerlendirilir.

5.1. Ön İnceleme

Bu aşamada başvuru sırasında sisteme girişi yapılan bilgilerin/belgelerin kontrolü sağlanacaktır. Çağrı metninde belirtilen başvuru koşullarından herhangi birini sağlamayan, son başvuru tarihine kadar başvuru sistemine girdiği bilgileri onaylamayan, sadece faks veya elektronik posta ile başvuru belgesi gönderen adaylar ön incelemede elenir ve başvuruları iade edilir.

Gerektiğinde TÜBİTAK başvuru sahiplerinden belge talep edebilir.

5.2. Birinci Aşama Değerlendirmesi

5.2.1. Birinci aşama başvurularında sunulan niyet mektupları TÜBİTAK tarafından oluşturulan bir Kurul tarafından, belirlenen değerlendirme kriterlerine göre değerlendirmeye tabi tutulur.

5.2.2. Bu aşamada verilecek bilgiler ve başvuru sahiplerinin yetkinliği, Kurul aracılığıyla, birinci aşama değerlendirme kriterleri çerçevesinde değerlendirilecektir.

Birinci aşama değerlendirme kriterleri:

Araştırma Konusunun Değeri:

- Araştırmanın ülkemizin stratejik hedeflerine uyumluluğu,
- Araştırmanın Ülkemize sağlayacağı katma değer,
- Araştırma fikrinin çığır açıcı niteliği,
- Başvuru sahibinin araştırma alanında ülkemizde sürdürülebilir altyapı oluşturulmasına katkısı,
- Kamu, üniversite, özel sektör ve sanayi arasındaki koordinasyon ve işbirliğini geliştirmek amacıyla paydaşlarla kurulacak değerli ortaklıklar,
- Yapılacak çalışmaların farklı hedef gruplarına ulaştırılmasının niteliği.

Başvuru Sahibinin Akademik Yetkinliği:

- Başvuru sahibinin akademik kariyeri ve bugüne kadarki akademik kaydı (Programdan beklenen düzeyde yüksek riskli-yüksek bütçeli proje yürütme, yönetme, tamamlama ve yüksek değerli çıktı üretme potansiyeli, bilimsel altyapı, akademik verimlilik ve liderlik becerisi, ödüller, vb.),
- Başvuru sahibinin araştırma konusuna esas teşkil eden yayınlarının kalitesi (özgünlük, yenilikçilik, birkaç yazarın yer aldığı yayınlardaki katkının değerlendirilmesi, vb.) ve/veya patentleri,
- Başvuru sahibinin Türkiye adresli yayınlarının kalitesi, bilimsel anlamda öncülük ettiği çalışmaların varlığı ile ülkemizde bu çalışmaların devamlılığını sağlamak üzere öncülük ettiği oluşumlar/altyapılar, altyapı kurma potansiyeli.

Başvurunun birinci aşamasından alınacak toplam puanın en az %60'ını alan adaylar ikinci aşamaya başvuru yapma hakkı kazanacaktır.

- 5.2.3.** Birinci aşamada, niyet mektubu ve özgeçmiş belgeleri belirtilen kriterlere göre incelenecek, ikinci aşamaya geçemeyen adaylara yazılı değerlendirme raporu gönderilmeyecektir.
- 5.2.4.** İkinci aşamaya başvuru yapmaya hak kazanan adaylar aşağıda belirtilen hususlara göre ikinci aşama başvurularını gerçekleştirebilirler.

5.3. İkinci Aşama Değerlendirmesi

İkinci aşama başvurularında istenen kapsamlı proje önerisi, değerlendirme kriterlerine göre danışman/panel tarafından bilimsel değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Başvurunun ikinci aşamasından alınacak olan puana göre sıralama belirlenecektir.

İkinci aşama değerlendirme kriterleri:

Araştırma Projesinin Niteliği:

- Araştırma fikrinin çığır açıcı nitelikte olma düzeyinde özgünlüğü (Odaklanılan bilimsel veya teknolojik alandaki ilerlemelere ilişkin küresel düzeydeki problemlerin ve eksikliklerin giderilmesi, tespit edilen problemlere etkin ve inovatif çözümler sunulması; ilgili bilim alan(lar)ına metodolojik/ kavramsal/ kuramsal olarak özgün katkılarda bulunması;),
- Çalışma konusuna ilişkin belirlenen problemlerin çözümü ve/veya eksikliklerin giderilmesine yönelik sunulan özgün, etkili ve yenilikçi önerilerin uygunluğu,
- Çalışma planının uygunluğu (ileriye dönük üç yıllık dönem için Türkiye'de yapılacak araştırma programı ve takvimi),
- Çalışmada kurulması planlanan ortaklıklar ve bireysel/kurumsal destekler,
- Çalışmadaki öngörülebilir riskler,
- Çalışmanın yürütüleceği kurum/kuruluşun altyapısının araştırmanın gerçekleştirilmesi açısından yeterliliği.

Etki Değeri:

- Yapılacak çalışmanın, araştırma alanında ülkemizde sürdürülebilir altyapı oluşturma potansiyeli,
- Planlanan çalışmanın, kamu, üniversite, özel sektör ve sanayi arasındaki koordinasyon ve işbirliği potansiyeli,

- Üstün nitelikli araştırmacı yetiştirme potansiyeli,
- Yapılacak çalışmaların farklı hedef gruplarına ulaştırılabilirliği,
- Çalışmadan elde edilmesi öngörülen doğrulanabilir ve ölçülebilir yüksek değerli bilimsel/akademik, ekonomik ve toplumsal çıktılar; farklı bilim alanlarında kullanılabilirlik ve yeni proje üretme potansiyeli.

Yabancı uzmanlardan panelist/danışman olarak yararlanılmasının gerektiği projelerde, TÜBİTAK başvuru sahiplerinden proje önerilerinin İngilizce'ye çevrilmiş halini talep edebilir.

5.4. Destek Kararı

- 5.4.1.** Değerlendirme sonuçları, GYK tarafından görüşülerek Başkanlığa sunulur. Destek taban puanı belirlenerek desteklenecek başvurular Başkanlık onayı ile kesinleşir.
- 5.4.2.** Destek verilecek kurum/kuruluşların araştırma üniversitesi olması durumunda değerlendirme aşamasında öncelik tanınabilir.
- 5.4.3.** 12. Kalkınma Planı ve 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi'nde yer verilen kritik teknoloji alanları ile öncelikli Ar-Ge ve Yenilik konularındaki başvurular için destek taban puanı ayrı belirlenebilir.
- 5.4.4.** Destek kararının açıklanmasından sonra desteğe ilişkin işlemler başlatılır. Destek alan yürütücü projeyi başlatmak üzere istenen belgeleri en kısa sürede TÜBİTAK'a iletmekle yükümlüdür. Ancak proje başlama tarihini ertelemeyi gerektirecek mücbir sebepler mevcutsa, BİDEB'i bilgilendirmek kaydıyla araştırmacılar istenen evrakları destek kararının açıklanmasını takiben en fazla 6 ay içerisinde TÜBİTAK'a iletebilir.

5.5. Desteğin Başlatılabilmesi için İstenilen Belgeler

- 5.5.1.** Çalışmanın gerektirmesi halinde ilgili kurumlardan alınacak yasal/özel izin belgesi ve/veya başvuru sahibinin çalıştığı kurumun Etik Kurulundan, çalıştığı kurumun Etik Kurulunun bulunmaması halinde çalışma planına uygun herhangi bir Etik Kuruldan alınmış onay belgesi (hayvan deneyleri etik kurulları, klinik araştırmalar etik kurulları ve girişimsel olmayan insan deneyleri etik kurulları) (TÜBİTAK [Etik Kurul Onay Belgesi Bilgi Notunu](#) ve TÜBİTAK [Yasal/Özel İzin Bilgi Notunu](#) inceleyiniz),
- 5.5.2.** Varsa proje kapsamında faydalanılacak/destek alınacak kişi/kurum/kuruluşlardan alınacak destek mektupları,

5.5.3. Gerektiğinde TÜBİTAK tarafından, destek hakkı kazanan adaylardan, değerlendirme raporunda belirtilecek revizyon önerileri çerçevesinde projelerde gerekli düzenlemelerin yapılması talep edilebilir. Ayrıca sözleşme aşamasından önce gerektiğinde TÜBİTAK başvuru sahiplerinden ek bilgi/belge talep edebilir.

Söz konusu belgeler TÜBİTAK'a iletdikten sonra desteğe ilişkin sözleşme TÜBİTAK tarafından hazırlanır ve taraflarca imzalanarak sözleşmede belirtilen tarihte destek başlatılır.

6. İZLEME VE SONUÇLANDIRMA

6.1. Gelişme ve Sonuç Raporları

- 6.1.1.** Proje yürütücüsü, başvuru sırasında önerilen çalışma planı doğrultusunda, raporlarını proje sözleşmesinde belirtilen tarihlerde TÜBİTAK'a iletmekle yükümlüdür. Gelişme/sonuç raporları ilgili döneme ait harcamaları da içermelidir.
- 6.1.2.** Sonuç raporunun proje sözleşmesinde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç iki ay içinde gönderilmesi gerekmektedir. Yürütücü kuruluşun vakıf üniversitesi veya özel sektör kuruluşu olması halinde proje kapsamında yapılan harcamalara ilişkin "Yeminli Mali Müşavir" raporu istenir.
- 6.1.3.** Gelişme ve sonuç raporları TÜBİTAK tarafından görevlendirilen alanında uzman danışmanlar tarafından yapılan değerlendirme sonucunda GYK kararı ile kabul veya reddedilir.
- 6.1.4.** Gelişme ve sonuç raporlarının sözleşmede belirtilen tarihlerden sonra gönderilmesi halinde söz konusu rapor dönemine ait PTİ ödemesi yapılmaz. Geçerli bir mücbir sebep bulunuyorsa konu GYK'da görüşülerek karara bağlanır.
- 6.1.5.** Gelişme ve sonuç raporlarının gönderilmemesi veya kabul edilmemesi halinde söz konusu projelerin durumu GYK'da görüşülerek bu çağrı metninin 6.2. maddesinde belirtilen mevzuat gereğince işlem yapılır.
- 6.1.6.** TÜBİTAK gerek gördüğü durumlarda yürütücüyü gelişmeler ile ilgili bilgi almak üzere davet edebilir veya araştırmanın bilimsel, teknik, idari ve mali açılarından incelenmesi ve denetlenmesi amacıyla belirleyeceği kişi ve/veya kişileri görevlendirebilir.
- 6.1.7.** Sonuç raporu kabul edilen proje sonuçlandırılmış sayılır.
- 6.1.8.** Proje sözleşmesinde belirtilen proje bitiş tarihinden sonra PTİ ve kurum hissesi dışında kalan ödenekten harcama yapılamaz. Kurum hissesi ödeneği proje bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde kullanılabilir. Proje sonuçlandıktan sonra proje özel hesabında kalan bakiye TÜBİTAK hesabına iade edilir.

6.2. Durdurma, Yürürlükten Kaldırma ve İptal

6.2.1. Projenin durdurulması, yürürlükten kaldırılması ve iptali, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak gerçekleştirilir.

6.3. Desteğe İlişkin Genel Hükümler

6.3.1. Söz konusu araştırma desteği ön ödeme mahiyetinde bütçe ve nakit imkânları çerçevesinde, sözleşmenin taraflarca imzalanmasını müteakip Kurum tarafından açılan proje özel hesabına aktarılır. Projenin yürütüldüğü kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde özel sektör kuruluşu tarafından, araştırma desteği bütçesi kadar 4734 sayılı Kanunda belirtilen değerler üzerinden teminat verilir. Transfer edilen ödeneklere ilişkin harcamalar, transferin yapılacağı kuruluşun türüne uygun olarak 9.2.4, 9.2.5, 9.2.6 nolu maddelerde yer verilen mevzuat kapsamında yapılır.

6.3.2. Destek kapsamında; proje yürütücüsüne Yönetim Kurulu tarafından belirlenen miktarlarda Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ) ödenir. PTİ ödemeleri için 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 16. Maddesi hükümleri uygulanır. Belirlenen toplam PTİ, tüm gelişme ve sonuç raporu dönemlerinde eşit miktarda olacak şekilde, raporların kabul edilmesini takiben Grup kararı doğrultusunda ödenir. Projenin yürütüleceği kurumun özel kuruluş olması halinde, destek alan yürütücüye araştırma desteği bütçesinden karşılanmak üzere proje teşvik ikramiyesi yerine buna eşdeğer tutarda ücret PTİ usullerine uygun olarak gelişme raporlarının kabulünü müteakip Grup Yürütme Kurulu kararı doğrultusunda ödenir.

6.3.3. Projeye ek süre verilmesi halinde bu süreler için PTİ/ücret ödenmez.

6.3.4. Başvuruda öngörülen bursiyer kontenjanına uygun bursiyerler destek sözleşmesinin imzalanmasından sonra izleme döneminde yürütücü tarafından belirlenerek "Bursiyer Bilgi Formu" ve gerekli diğer belgeler ile birlikte TÜBİTAK'a bilgi verilir.

6.3.5. Verilecek burs desteği ile en az 2 nitelikli araştırmacı yetiştirme zorunluluğu bulunmaktadır. Bu amaçla, projenin ilk yılı içerisinde araştırma konusu üzerine yetiştirilecek en az 2 doktora bursiyeri projeye dâhil edilmiş olmalıdır. Bu bursiyerlerin tezlerini projenin araştırma konusu üzerine yapmaları veya bu konuda en az 1 yayın hazırlamaları veya en az 1 yıl projede yer almaları gerekmektedir. Mücbir sebepler dışında söz konusu bursiyerler en az 1 yıl süresince projede görev yapmak zorundadır.

6.3.6. Burs ödeneği, iş planında belirlenen süreler dâhilinde hesaplanarak, projenin yürütüldüğü kuruluş tarafından açılan proje özel hesabına, bütçe ve nakit imkânları çerçevesinde sözleşmede belirlenen dönemler itibarıyla aktarılır. Burslar, bursiyerlerin projede uygulama yaptıkları ayı takip eden ayın ilk haftası içerisinde projenin yürütüldüğü kuruluş tarafından ödenir.

- 6.3.7.** Projede yardımcı personel istihdam edilmesi halinde, doktora derecesine sahip kişiler için Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ücret limitleri uygulanır. Bu durumda çalışan kişi ile ilgili vergi, sosyal güvenlik kesintileri ve mevzuatların öngördüğü yasal zorunlulukların yerine getirilmesi projenin yürütüldüğü kurum/kuruluşun sorumluluğundadır.
- 6.3.8.** Proje bütçesinden yapılacak seyahatler öncesinde araştırmacı tarafından TÜBİTAK'a bilgi verilir.
- 6.3.9.** Kurum hissesi hesabında dikkate alınacak destek bütçesi araştırma ve burs desteği giderleri toplamından oluşur.
- 6.3.10.** Kurum hissesi ödeneği; gelişme/sonuç raporlarının kabulünü takiben bütçe ve nakit imkânları çerçevesinde bütçe planı doğrultusunda proje özel hesabına TÜBİTAK tarafından aktarılır. Kurum hissesi ödeneğinin Ar-Ge kapsamında harcanmasından projenin yürütüldüğü kurum/kuruluş sorumludur.
- 6.3.11.** Kurum hissesinden burs, PTİ veya yürütücüye ücret ödemesi yapılamaz.
- 6.3.12.** Kurum hissesi faslından diğer fasıllara ve diğer fasıllardan da bu fasıla aktarım yapılamaz.
- 6.3.13.** Bu program kapsamında proje ekibinde sadece destek alan araştırmacı (proje yürütücüsü) ve bursiyerler yer alır. Proje ekibinde araştırmacı veya danışman bulunamaz.
- 6.3.14.** Bu programda proje yürütücüsü değişikliği yapılamaz.
- 6.3.15.** Bu program kapsamındaki başvuru ve destekler TÜBİTAK destek programlarından faydalanan yürütücü/araştırmacılara uygulanan projelerde görev alma kotasına dâhil edilmez.
- 6.3.16.** Son başvuru tarihi itibarıyla, 2244 Sanayi Doktora Programı ve 2247-B Avrupa Araştırma Konseyi (ERC) Projeleri Güçlendirme Desteği hariç BİDEB Araştırma Burs veya Desteklerinden yararlanmakta olanlar bu programa başvuru yapamaz.

6.4. Bursiyerlere İlişkin Hususlar

- 6.4.1.** Doktorasını tamamlamış olan kişiler ile Türkiye'de yerleşik yükseköğretim kurumlarında doktora (özel öğrenci, yabancı dil hazırlık öğrencisi ve bilimsel hazırlık dönemi öğrencileri hariç) öğrenimi gören öğrenciler projede tatbikat amacıyla bursiyer olarak yer alabilirler.
- 6.4.2.** Doktora öğrencilerine ödenecek burs, öğrencinin çalışma durumuna göre tam veya kısmi burs şeklinde ödenir.
- 6.4.3.** Bu program kapsamında burs alan bursiyerler 2250- Lisansüstü Bursları Performans Programı dışında aynı anda BİDEB'in herhangi bir programından burs alamazlar. Bu program kapsamında desteklenebilmek için 2250 programı dışındaki diğer BİDEB bursunun destek süresince durdurulması gerekir. Bu durdurma işlemi bursiyerin diğer BİDEB burs programına yönelik

yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

- 6.4.4.** Projenin bitmesine 6 aydan az süre kalmışsa, projeye yeni eklenen bursiyer, azami süre aşılmamak kaydıyla, en fazla proje süresi sonuna kadar burs ödemesi alabilir.
- 6.4.5.** Program kapsamında öğrencilere verilecek bursun süresi en fazla proje süresi sonuna kadardır. Ancak, eğitim süresinin doktoraya kayıt tarihinden itibaren yüksek lisans sonrası doktora eğitimi için 12 yarıyılı, lisans sonrası (bütünleşik) doktora eğitimi için ise 14 yarıyılı aşması durumunda burs ödemesi yapılmaz.
- 6.4.6.** Enstitüsü tarafından kaydı dondurulan bursiyerlere bu süreler içinde burs ödenmez. Bu durumdakilerin bursiyerlik süreleri ara verilen süreler kadar uzatılabilir. Gerektiğinde TÜBİTAK bursiyerden bu konuda belge talep edebilir.
- 6.4.7.** Diğer Kamu Kurum/Kuruluşları (MEB, YÖK, KYK, devlet üniversiteleri ve vakıf üniversiteleri vb.) tarafından verilen burslardan yararlananlar ile yetim maaşı, nafaka, Kredi Yurtlar Kurumu öğrenim kredisi ve sivil toplum kuruluşlarından (dernek, vakıf vb.) burs alanlar aynı anda bu programdan da burs alabilirler.
- 6.4.8.** Bursiyerler ile ilgili görevlendirme, ayrılma ve benzeri değişikliklere ilişkin hususlar proje yürütücüsü tarafından gerçekleştirilir ve ilgili Gruba bilgi verilir.

7. FIRSATLAR VE İMKÂNLAR

Bu program kapsamında bursiyer olarak görev alanlar BİDEB'in 2250 - Lisansüstü Bursları Performans Programı'na başvuru yapabilirler.

8. YÜKÜMLÜLÜKLER

8.1. Etik Kurallar

Proje sözleşmesinde imzası olan kişiler projenin yürütülmesi esnasında evrensel nitelikli bilimsel araştırma ve bilimsel yayın kurallarına uymak zorundadır. Çalışmanın gerektirmesi halinde Etik Kurul Onay Belgesi ile gerekli yasal ve özel izinlerin alınması zorunludur. Etik kurallara aykırı davranılması halinde, ilgililer hakkında TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuat hükümleri, sözleşme ve taahhütnameler çerçevesinde işlem yapılır.

8.2. Fikrî ve Sinaî Mülkiyet Hakları

Desteklenen projelerin yürütülmesi esnasında veya sonucunda ortaya çıkan Fikrî Ürün üzerinde, TÜBİTAK'ın ve proje sürecinde yer alan Hak Sahiplerinin; hak, yetki

ve sorumlulukları, hakların kullanılması, lisanslanması, tescili koşulları ve bunlara ilişkin diğer her türlü hususta TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik ve Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmelik Uyarınca Desteklenen Projelerde Uygulanacak Fikrî Haklar Esasları'na göre işlem yapılır. Bu mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, projenin izleme aşamasında veya proje sonuçlandıktan sonra ortaya çıkacak olan fikrî ürünler üzerindeki fikrî mülkiyet hak sahipliğinin düzenlenmesi amacıyla proje ekibi ile projenin yürütüleceği kurum/kuruluş arasında bir protokol düzenlenebilir. TÜBİTAK'ın talep etmesi halinde lisans hakkı kullanımı verilir.

8.3. Diğer Yükümlülükler

- 8.3.1.** Proje bütçesinden yapılan harcamalara ilişkin bilgilere (yurt içi/dışı seyahatlere ve ayniyata kaydedilen teçhizatlara ilişkin bilgiler) gelişme/sonuç raporlarında yer verilmelidir.
- 8.3.2.** TÜBİTAK tarafından desteklenen proje kapsamında yapılan yayınlarda ve sunulan tebliğlerde TÜBİTAK desteğinin beyan edilmesi zorunludur. Ancak bu yayın veya tebliğlerin TÜBİTAK tarafından ya da TÜBİTAK ile işbirliği halinde gerçekleştirildiği yönünde açıklama yapılamaz, bu şekilde anlaşılabilir ifadeler kullanılamaz. Yayımlanmak üzere kabul edilen makalelerle, sunulan tebliğlerin birer örneğinin ilgili programı yürüten gruba gönderilmesi zorunludur.
- 8.3.3.** Programla ve program kapsamında yürütülen projelerle ilgili her türlü duyuru ve yayında TÜBİTAK desteğinin belirtilmesi zorunludur. TÜBİTAK logosunun kullanılması durumunda, TÜBİTAK internet sayfasında yer alan şekil ve standartlara uygun olmasına dikkat edilmelidir.
- 8.3.4.** Başvuru sahibi başvuru sürecinde üretken yapay zekâ (ÜYZ) araçlarının kullanımına ilişkin olarak "TÜBİTAK Destek Süreçlerinde Üretken Yapay Zekânın (ÜYZ) Sorumlu ve Güvenilir Kullanımı Rehberi"nde yer alan tüm ilke, kural ve yükümlülükler tam ve eksiksiz biçimde uygun hareket etmekle yükümlüdür. Bu süreçte başvuru sahibi ÜYZ kullanımına ilişkin verilen ve verilecek olan bütün bilgilerin eksiksiz ve gerçeğe uygun sunulması sorumluluğunu üstlenir.

9. DİĞER HÜKÜMLER VE İLGİLİ MEVZUAT

9.1. Diğer Hükümler

- 9.1.1. Adres, e-posta veya telefon numarası değişikliklerinin en geç iki hafta içinde BİDEB'e bildirilmesi yürütücünün sorumluluğundadır.
- 9.1.2. Çağrı duyurusunda belirtilmeyen hususlarda TÜBİTAK mevzuatına göre işlem yapılır.

9.2. İlgili Mevzuat

- 9.2.1. TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik
- 9.2.2. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar
- 9.2.3. BİDEB Burs ve Destek Programlarında Başvuruların ve Raporların Panel/Danışman/Danışma Kurulu Yöntemi ile Değerlendirilmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge
- 9.2.4. TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller
- 9.2.5. TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar
- 9.2.6. TÜBİTAK Kaynaklarından Araştırma Altyapıları İle 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Kapsamı Dışında Kalan Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Mali İşlemlerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar
- 9.2.7. Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmelik Uyarınca Desteklenen Projelerde Uygulanacak Fikri Haklar Esasları
- 9.2.8. TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği

İlgili mevzuatlarda ve program çağrı duyurusunda belirtilmeyen durumlar ile programın uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesinde, GYK kararları uygulanır. Alt düzenleyici kararlar uygulamaya konulabilir.

10. TANIMLAR VE KISALTMALAR

- **Başkan:** TÜBİTAK Başkanı'nı,
- **Başkanlık:** TÜBİTAK Başkanlığı'nı
- **BİDEB:** Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı'nı,
- **Bursiyer:** Tatbikat amacıyla projede yer alan, Türkiye'de kurulu yükseköğretim kurumlarında doktora eğitimlerini yapan öğrenciler ile doktora derecesine sahip kişileri,
- **Fikrî ve Sinaî Haklar:** Fikrî ve sinaî mülkiyete konu olabilecek buluş, patent, faydalı model, tasarım, eser, entegre devre topografyaları, teknik bilgi ve yapma bilgisi (know-how) gibi ortaya çıkan fikrî ürünlere ilişkin hakları,
- **Fikrî Ürün:** Burada sayılanlarla sınırlı olmamak üzere; projenin yürütülmesi esnasında veya sonucunda ortaya çıkan; buluş, patent, faydalı model, tasarım, entegre devre topografyası, eser, yapma bilgisi (know-how) ve teknik bilgi gibi özel bir mevzuatla ve/veya genel hükümlerle korunan her türlü zihinsel ürünü,
- **Gelişme Raporu:** Proje sözleşmesinde belirtilen tarihlerde, dönemsel gelişmelerin izlenmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından belirlenmiş şekil ve usullere uygun olarak yürütücü tarafından hazırlanan raporu,
- **Grup:** BİDEB'in sorumlu olduğu bilimsel ve teknolojik alanlardaki araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerini teşvik edecek ve destekleyecek sistemleri geliştirmek ve uygulamak üzere kurulan birimlerini,
- **Grup Yürütme Kurulu (GYK):** Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan Bilim İnsanı Destek Gruplarına ait Yürütme Kurulu'nu,
- **Kurul:** Amaç ve hedeflere uygun olarak başvurular hakkında stratejik açıdan değerlendirme yapan ve bu değerlendirmeleri TÜBİTAK'a sunan, projelerin değerlendirme süreçlerinin çeşitli aşamalarında yer alan, program ile ilgili hususlarda TÜBİTAK'a öneri getirmekle sorumlu olan, GYK, DK üyeleri, kamu ve özel sektör temsilcileri vb. alanında öncü araştırmacılardan oluşturulan kurulu,
- **Kurum Hissesi:** Projenin yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında Kurumun imkânlarından faydalanılması karşılığı TÜBİTAK tarafından belirlenen esas ve usuller doğrultusunda hesaplanarak proje bütçesine eklenen tutarı,
- **Özel Hesap:** Projenin yürütüleceği kurum/kuruluşun herhangi bir banka nezdinde açtıracağı, program kapsamında sağlanan desteğin aktarılacağı ve sadece proje kapsamındaki harcamalar için kullanılacak banka hesabını,
- **Özel Sektör Kuruluşu:** 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezi belgesi almış Ar-Ge birimlerine sahip Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini veya teknoparklar bünyesindeki yerleşik sermaye şirketlerini,
- **Panel:** Burs ve destek başvurularının değerlendirilmesinde görev alan alanında uzman bilim insanları tarafından gerçekleştirilen toplantı veya danışman değerlendirmesini,

- **Panelist:** BİDEB tarafından yürütülen burs ve destek başvurularının değerlendirilmesi esnasında görüş bildirmek üzere görevlendirilen alanında uzman kişileri,
- **Proje:** Sonuç elde etmek için üstlenilmiş, başarı ölçütleri ve hedefleri tanımlanmış, belirli bir zaman aralığında ve belirli miktarda kaynakla gerçekleştirilen faaliyetler bütünü,
- **Proje Sözleşmesi:** TÜBİTAK tarafından destek kararının verilmesinden sonra TÜBİTAK ile yürütücü ve projenin yürütüleceği kurum/kuruluş arasında imzalanan, desteğin kapsamı, süresi, hukuki, idari, mali hükümler, fikrî ve sınai mülkiyet hakları ve özel şartları ile tarafların sorumluluklarını belirleyen yazılı anlaşma ve eklerini,
- **Proje Teşvik İkramesi:** Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın % 75'ini geçmemek kaydıyla ve Yönetim Kurulunca belirlenen esaslara göre proje sözleşmesinde belirlenerek ödenen tutarları,
- **Proje Yürütücüsü:** Projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan; proje sözleşmesinde tanımlanan zaman aralıklarında bilimsel, teknik, idari ve mali raporlamalarını TÜBİTAK'a ileten ve destek alan araştırmacıyı,
- **Sonuç Raporu:** Destek süresi sonunda proje sonuçları ile çıktılarından elde edilen katma değer ve kazanımları gösteren TÜBİTAK tarafından belirlenmiş formata uygun olarak hazırlanan dokümanı,
- **TÜBİTAK:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu
- **Yönetim Kurulu:** TÜBİTAK Yönetim Kurulu'nu,

ifade eder.